

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Природничо-географічний факультет

Кафедра загальної та регіональної географії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КУРСОВА РОБОТА З РЕГІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ

галузь знань: 10 Природничі науки

спеціальність: 106 Географія

освітньо-професійна програма: Географія

УХВАЛЕНО

Рішенням кафедри загальної та
регіональної географії

Протокол №1 від 27 серпня 2020 року

Загальна інформація про дисципліну

Назва дисципліни	Курсова робота з регіональної економічної і соціальної географії
Викладачі	Всі викладачі кафедри
E-mail:	geograph@sspu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	Консультації проводяться відповідно до затвердженого графіку викладачів кафедри; групові або одноосібні. Також можливі он-лайн консультації через інтернет ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

Анотація до дисципліни

Курсова робота – це одна з форм самостійної навчально-дослідної роботи, що виконується відповідно до обраної студентом і затвердженої кафедрою теми з регіональної економічної і соціальної географії (дисципліни циклу професійної підготовки) і має навчально-дослідницький характер.

Мета і завдання дисципліни

Мета курсової роботи полягає у вивченні проблеми, сутність якої відображена в назві дослідження.

Основними завданнями курсової роботи є:

- закріплення, систематизація і поглиблення набутих знань;
- розвиток умінь знаходити невирішені проблеми обраної теми дослідження;
- засвоєння реферативних форм наукової діяльності;
- розвиток навичок практичного застосування теоретичних знань;
- формування способів відбору, групування та узагальнення інформації;
- формування умінь самостійно проводити наукове дослідження, аналізувати і узагальнювати отримані теоретичні та практичні результати;
- ознайомлення з методами та методикою проведення наукового дослідження;
- формування навичок виконання емпіричної науково-дослідницької діяльності;
- набуття досвіду проведення наукового дослідження та обробки його результатів.

Формат дисципліни

Ознаки дисципліни	
Рік вступу	2020
Освітній ступінь	бакалавр
Курс навчання	3
Семестр	6
Формат курсу	очний Самостійне мікродослідження
Обов'язкова /вибіркова	обов'язкова
Кількість кредитів/годин	3/90
Форма контролю	залік

Результати навчання

	Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання
ПРН 1	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.	Знати об'єкт і предмет регіональної економічної і соціальної географії, дефініції провідних термінів і понять соціально-економічної (суспільної) географії. Розуміти внутрішню структуру комплексних регіональних досліджень. Аналізувати наслідки розвитку процесу географічного поділу праці. Складати соціально- та економіко-географічні характеристики об'єктів дослідження (регіонів і країн).
ПРН 2	Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.	Розуміти головні закономірності географічного поділу праці та раціональної територіальної організації суспільства. Проводити групування об'єктів вивчення, створювати різноманітні класифікації і типології. Аналізувати об'єктивні чинники відокремлення різних видів трудової діяльності та спеціалізації окремих виробничих одиниць.
ПРН 3	Пояснювати особливості організації географічного простору.	Розуміти особливості прояву міжнародної економічної інтеграції (галузевої і регіональної). Знати властивості та вирізняти композиційні типи економіко-(суспільно)-географічного положення, оцінювати його вплив на рівень соціально-економічного розвитку країн. Знати особливості застосування методу районування в регіональній географії та вміти виділяти елементи територіальної структури господарства (економічні зони, райони, підрайони).
ПРН 4	Аналізувати географічний потенціал території.	Оцінювати природно-ресурсний потенціал територіальних комплексів різного рангу. Аналізувати існуючий демографічний, трудовий та інтелектуальний потенціал регіонів щодо можливостей здійснення того чи іншого виду господарської діяльності. Розраховувати допустимий рівень антропогенного навантаження на територію з врахуванням її природної стійкості.

ПРН 5	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.	Знати сутність різних концепцій синтезу різноякісної географічної інформації. Створювати (за типовим планом) характеристики окремих галузей господарства в регіональному розрізі. Здійснювати економіко-географічне та інші види районування досліджуваних територій. Давати розгорнуту характеристику виробничо-територіальних комплексів регіонів і країн світу.
ПРН 6	Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.	Вміти використовувати інформаційні технології для пошуку сучасної наукової інформації за темою дослідження. Самостійно знаходити та аналізувати джерела географічної інформації, які стосуються різномасштабних регіонів. Використовувати інформаційні технології для опрацювання масиву статистичних матеріалів, створення картографічних та геоінформаційних моделей тощо.
ПРН 7	Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.	Характеризувати окремі види природних і створених людською працею ресурсів. Оцінювати перспективи подальшого використання мінеральних, земельних, водних, біологічних, рекреаційних та інших ресурсів світу в цілому та окремих регіонів зокрема.
ПРН 8	Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.	Розуміти відмінності еволюційного та революційного шляхів вдосконалення виробництва (екстенсивного та інтенсивного розвитку). Застосовувати провідні положення концепції ресурсних циклів. Аналізувати структуру природно-ресурсного потенціалу території.
ПРН 9	Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.	Встановлювати відповідність між структурами природно-ресурсного потенціалу території та господарських комплексів. Знати типи розселення населення, класифікації і типології міських і сільських поселень, найважливіші міські агломерації та мегаполіси світу.
ПРН 10	Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.	Оцінювати наслідки структурних зрушень в національних економіках країн різних соціально-економічних типів внаслідок впливу НТР. Аналізувати чинники технологічного відставання країн периферії та напівпериферії сучасного світового господарства. Узагальнювати світовий досвід використання ідей сталого розвитку та застосовувати його по відношенню до України.
ПРН 11	Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.	Використовувати в своїй діяльності принципи академічної доброчесності. Розуміти відмінності між літературним оглядом наукової проблематики, компіляцією та плагіатом. Знати особливості оформлення списку використаних джерел та вміти робити відповідні посилання.

ПРН 12	Володіти знаннями з державної та іноземної мов для виконання професійних обов'язків.	Володіти іноземною мовою в обсязі, достатньому для створення літературних оглядів проблеми та пошуку інформації. Володіти державною мовою для логічного викладу матеріалів курсової роботи, коректної інтерпретації отриманих результатів та обґрунтування висновків.
ПРН 14	Пояснювати просторово-часову диференціацію географічної оболонки на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях.	Вміти встановлювати причинно-наслідкові зв'язки різноманітних явищ природного та суспільного походження. Аналізувати сировинні проблеми регіонів світу (окремих країн) і пропонувати шляхи їх розв'язання. Обґрунтовувати вибір шляхів удосконалення територіальної організації суспільства на різних ієрархічних рівнях.
ПРН 15	Використовувати наукові методи для аналізу природно- і суспільно-географічних об'єктів і систем, планувати, організувати і проводити стаціонарні та польові географічні спостереження індивідуально та колективно.	Знати особливості застосування конкретних методів наукового дослідження в регіональній економічній і соціальній географії. Вміти робити демографічні прогнози на основі аналізу статеві-вікових пірамід населення. Будувати й аналізувати структурні діаграми паливно-енергетичного та інших балансів світу та окремих країн.

Тематика курсових робіт

Тематика курсових робіт визначається змістом регіональної економічної і соціальної географії та повинна відповідати робочій програмі дисципліни, бути пов'язаною з актуальними напрямками соціально-економічної географії та з вирішенням практичних професійних завдань.

Тематика курсових робіт

з регіональної економічної і соціальної географії

1. Територіальна організація регіонального агропромислового комплексу (частини світу чи субрегіону за вибором студента).
2. Територіальна структура продовольчого ринку країни (за вибором студента).
3. Територіально-рекреаційний комплекс країни (за вибором студента).
4. Суспільно-географічна характеристика культурно-історичних рекреаційних ресурсів (на матеріалах певної країни за вибором студента).
5. Суспільно-географічне дослідження структури трудових ресурсів регіону (за вибором студента).
6. Групові форми розселення країн світу: порівняльно-географічний аналіз.
7. Географія авіаційної (або іншої) промисловості світу.
8. Суспільно-географічне дослідження транскордонного співробітництва країн світу.

9. Географічні особливості поширення безробіття в регіоні (за вибором студента).
10. Географія «гарячих точок» політичної карти світу.
11. Функції державних кордонів: генезис, розвиток, прогноз.
12. Тенденції розвитку транскордонних регіонів Європи (світу).
13. Суспільно-географічні аспекти різних векторів міжнародної економічної інтеграції України.
14. Геоекономічні війни сучасного світового господарства.
15. Територіальні особливості процесу автомобілізації сучасного світового господарства.
16. Депресивні території різних країн світу: порівняльно-географічний аналіз.

Політика дисципліни

Текст курсової роботи викладається державною мовою або мовою, що вивчається відповідно до спеціальності, індивідуально кожним студентом і повинен містити титульний аркуш, зміст, вступ, основну частину, загальні висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності).

У курсовій роботі необхідно стисло, логічно, точно, послідовно і аргументовано викладати зміст і отримані результати досліджень, обов'язково посилатися на праці авторів і джерела, з яких запозичено матеріали або окремі результати. За достовірність відомостей, фактичного матеріалу, висновків безпосередню відповідальність несе студент-автор курсової роботи. Після захисту курсової роботи передаються на кафедру, де зберігаються 3 роки.

Студентам надається можливість подавати власні пропозиції щодо тематики курсових робіт на розгляд відповідної кафедри. Після того, як розгляд пропозицій студентів і затвердження тем відбулися, студенти можуть вибрати теми лише зі списку, запропонованого кафедрою.

Закріплення тем курсових робіт за студентами, визначення наукових керівників та термінів захисту (співбесіди з науковим керівником) затверджується протоколом засідання кафедри до кінця четвертого тижня семестру. Захист курсових робіт має відбуватися до початку підсумкової атестації.

У разі потреби можна змінювати тему курсової роботи з дозволу завідувача кафедри за письмовою заявою студента та після погодження з науковим керівником, проте не пізніше, ніж за місяць до закінчення терміну виконання курсової роботи.

Виконання курсової роботи складається з наступних етапів:

- вибір теми, ознайомлення з проблематикою, обґрунтування її актуальності;
- закріплення теми курсової роботи, визначення термінів подання роботи та захисту;
- складання плану-проспекту роботи, як обов'язкової форми контролю за виконанням курсової роботи;
- опрацювання, систематизація, узагальнення наукових джерел та статистичних даних;
- проведення теоретичного або експериментального дослідження;
- викладення змісту роботи за планом;

- формулювання висновків та пропозицій;
- подання роботи науковому керівникові для перевірки;
- доопрацювання роботи в разі потреби з урахуванням зауважень наукового керівника;
- подання роботи викладачу для оцінювання.

Захист курсової роботи може відбуватися на одному із практичних занять з регіональної економічної і соціальної географії, з якої виконується дослідження у вигляді доповіді з презентацією та відповідями на питання викладача і студентів. Інший варіант захисту курсової роботи – співбесіда з викладачем по темі наукової роботи.

Курсова робота має характер завершеного наукового дослідження як стосовно змісту, грамотності та логічності викладу теми, так і форми, структури тощо. Курсова робота складається зі вступу, кількох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків (за необхідністю).

Титульний аркуш курсової роботи повинен містити назву закладу вищої освіти, структурного підрозділу (інституту/факультету, кафедри), де виконана робота; прізвище, ім'я, по батькові автора; назву роботи; шифр і найменування спеціальності; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по-батькові наукового керівника, оцінку курсової роботи у національній шкалі, кількість балів та оцінку ECTS, місто і рік.

У вступі обґрунтовується актуальність проблеми для даної галузі науки і практики; вказується, хто з вчених займався цією проблемою; визначається науковий апарат дослідження: об'єкт, предмет, мета, завдання та методи дослідження, організація проведення дослідження (його етапи та база).

У розділах висвітлюються результати теоретичного пошуку та експериментальної роботи у відповідності до специфіки регіональної економічної і соціальної географії. Кожен розділ завершується лаконічними висновками, що логічно узагальнюють отримані результати.

У висновках стисло викладаються результати вирішення поставлених завдань дослідження. Зазначаються основні наукові та практичні результати проведеного дослідження, пропозиції і рекомендації з їх стислим обґрунтуванням, визначаються можливості практичного використання результатів дослідження, а також зазначаються проблеми, що залишилися невирішеними і потребують подальшого дослідження.

Список використаних джерел є результатом перегляду наукового апарату, який послужив методологічною, спеціальною теоретичною і методичною опорою при написанні роботи. У список використаної літератури включаються тільки ті праці та джерела, на які робилися посилання, чи які використовувалися у роботі.

Додатки передбачають таблиці, схеми, карти, малюнки, фотографії, зразки планів-конспектів уроків, дидактичного матеріалу, робіт учнів, анкети, тести тощо. Вони розміщуються на окремих аркушах в кінці роботи після списку використаних джерел. Кожен з них повинен мати тематичну назву і нумерацію.

Курсову роботу набирають на комп'ютері і роздруковують на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм) через 1,5 інтервали комп'ютерного набору тексту до 29-30 рядків на сторінці 14 кеглем.

Обсяг основного тексту курсової роботи має становити для гуманітарного напрямку до 40 сторінок, природничо-математичного – до 30 сторінок. Поля виставляють таких розмірів: ліве – 25-30 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – по 20 мм. Кегель друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Заголовки структурних частин дипломної роботи: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» – друкують великими літерами з вирівнюванням по центру. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

До загального обсягу курсової роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці, картосхеми та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Однак всі сторінки зазначених елементів роботи підлягають суцільній нумерації.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків (діаграм), таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку №. Першою сторінкою курсової роботи є титульна, яка включається до загальної нумерації сторінок роботи. На титульній сторінці номер не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки.

Такі структурні частини курсової роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки не мають порядкового номера. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ». Після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Назву розділу друкують великими літерами з вирівнюванням по центру.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу. За необхідності, у межах підрозділу можуть бути виокремлено пункти. Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка. Номери та назви підрозділів і пунктів друкують з абзацу з вирівнюванням по ширині.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрації (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках) позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу з абзацу з вирівнюванням про ширині.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер табли-

ці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Після цього, по центру напівжирним шрифтом, назва таблиці. Якщо в розділі курсової роботи одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. Формули, рівняння в курсовій роботі (якщо на них є посилання в тексті) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Під час написання курсової роботи студент повинен посилатися на джерела, включені до бібліографії за текстом, після згадування про них у квадратних дужках вказують номер, під яким вони зазначені в переліку, наприклад, [13] або [15, с. 9]. Якщо ж посилаються на кілька джерел, між ними ставиться крапка з комою, наприклад, [6], [12]. При посиланні на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки зазначають їх номери (зокрема: «у розділі 2», «відповідно до 2.3.4», «рис. 1.3.», «за формулою (3.1)», «у рівнянні (1.12)», «у додатку Б», «у табл.1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації потрібно вказувати скорочено слово «дивись» (див.).

Список використаних джерел містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи, розміщують після списку використаних джерел у порядку посилань на них у тексті роботи. Кожний додаток починається з нової сторінки. Він повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток ___» і велика літера, що позначає додаток, наприклад, додаток А. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Академічна доброчесність

Написання курсової роботи передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності СумДПУ імені А.С. Макаренка та відповідальне ставлення до підбору інформаційної бази і методів її опрацювання; вчасне подання тощо. Очікується, що курсові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Використовувати у дослідницькій діяльності необхідно лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання посилань, втручання в роботу інших студентів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Неприпустимо надавати для оцінювання письмову роботу, підготовлену за участю інших осіб. У разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань треба звертатись до інших за допомогою не порушуючи при цьому принципів академічної доброчесності. Неприпустимо фальсифікувати або фабрикувати інформацію та наукові результати з їх наступним використанням у роботі. Виявлення ознак академічної недоброчесності в курсовій роботі студен-

та є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Система оцінювання та вимоги

Критерії оцінювання змісту курсової роботи:

- ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження;
- наявність практичного висвітлення досліджуваної проблематики;
- логічний взаємозв'язок теоретичного матеріалу;
- наочність та якість ілюстративного матеріалу;
- дослідження вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел (літератури);
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведеного дослідження;
- відповідність побудови структури роботи поставленим цілям і завданням.

Критерії оцінювання оформлення курсової роботи:

- відповідність обсягу та оформлення роботи встановленим вимогам;
- наявність у додатках до роботи самостійно розроблених матеріалів (фрагментів уроків, анкет, журналів спостережень та ін.);
- посилання на використану літературу і нормативні документи.

У випадку незадовільної оцінки курсової роботи комісією із захисту оцінка виставляється у відомість обліку успішності, а робота повертається студенту.

Критерії оцінювання результатів навчання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	У курсовій роботі повністю розкриті теоретичні аспекти проблеми обраної для дослідження. Зміст усіх розділів курсової роботи відповідає затвердженому плану. Курсова робота має елементи наукової новизни та має практичне значення. Матеріал курсової роботи логічний, структурований, наявний ілюстративний або картографічний матеріал. Проведений детальний аналіз вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел, адекватність формулювання об'єкта, предмету, мети та задач дослідження, наявність чітко сформульованої проблеми. Робота має високий ступінь самостійності проведеного дослідження. Рівень обґрунтування запропонованих рішень високий. Студент оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, формулювати висновки, давати свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження. Висновки відповідають меті та завданням дослідження. Обрані методи адекватні предмету дослідження, використання методів коректне (процедура, обробка, інтерпретація результатів). Курсова робота написана літературною українською мовою, оформлена відповідно до вимог та має високий відсоток оригінальності тексту.
82-89	Студент показав досить високі теоретичні знання з регіональної економічної і соціальної географії. Оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, фор-

	<p>мулювати висновки, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури. Зміст курсової роботи в цілому відповідає затвердженому плану. Понятійний апарат сформовано, Теоретичні аспекти проблеми розкриті частково. Аналіз літературних джерел висвітлює лише деякі дослідження з теми курсової роботи, відсутні посилання на закордонні видання. Студент дав свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування. Картографічний та ілюстративний матеріал поданий в достатній кількості. Висновки відповідають завданням роботи, але недостатньо обґрунтовані. Текст курсової роботи оформлено без порушень встановлених вимог, написаний грамотною літературною українською мовою, але допущені нечисленні граматичні та стилістичні помилки. Має достатній відсоток оригінальності тексту.</p>
74-81	<p>Студент показав достатні теоретичні знання з регіональної економічної і соціальної географії. В основному оволодів первинними навиками дослідної діяльності: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, мають місце окремі фактичні помилки і неточності, не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження, або обґрунтувати їх. Понятійний апарат сформовано частково. Теоретичні аспекти проблеми розкриті частково. Висновки відповідають завданням роботи, але недостатньо обґрунтовані. Картографічний та ілюстративний матеріал поданий в достатній кількості. Текст курсової роботи оформлено в цілому відповідно до встановлених вимог, але зустрічаються граматичні та стилістичні помилки.</p>
64-73	<p>Студент показав недостатні теоретичні знання з регіональної економічної і соціальної географії. Недостатньо оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, допускає в роботі деякі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, мають місце окремі фактичні помилки і неточності, не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження, або обґрунтувати їх. Зміст курсової роботи не повністю відповідає затвердженому плану. Понятійний апарат майже не сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті частково. Висновки лише частково відповідають завданням роботи. Картографічний та ілюстративний матеріал оформлений з помилками. Текст курсової роботи оформлено з незначними порушеннями встановлених вимог, але зустрічаються численні граматичні та стилістичні помилки.</p>
60-63	<p>Студент показав недостатні теоретичні знання з регіональної економічної і соціальної географії. Слабо оволодів первинними навиками дослідної роботи. Понятійний апарат майже не сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті у неповному обсязі. Залучені матеріали лише навчальних посібників та підручників, монографій, статистичних збірників, періодичних видань та мережі інтернет (більше</p>

	10 джерел), етика посилань при цьому дотримана. Висновки не відповідають завданням роботи. Текст курсової роботи оформлено з деякими порушеннями встановлених вимог, зустрічаються численні граматичні та стилістичні помилки. Відсутній картографічний та ілюстративний матеріал.
35-59	Студент показав відсутність теоретичних знань з регіональної економічної і соціальної географії. Майже не оволодів первинними навиками дослідної роботи. Понятійний апарат не сформовано, теоретичні аспекти проблеми не розкриті. Залученні матеріали лише навчальних посібників і періодичних видань (7-10 джерел), етика посилань дотримана частково. Висновки сформульовані некоректно. Текст курсової роботи оформлено з значними порушеннями встановлених вимог. Оригінальність тексту курсової роботи нижче 50%.
1-34	Студент показав відсутність теоретичних знань з регіональної економічної і соціальної географії. Не оволодів первинними навиками дослідної роботи. Зміст жодного з параграфів курсової роботи не відповідає затвердженому плану. Понятійний апарат не сформовано. Теоретичні аспекти проблеми не розкриті. Фактологічний матеріал не використано. Висновки відсутні. Залученні матеріали лише навчальних посібників та підручників (до 7 джерел). Етика посилань не дотримана. Відсутній картографічний та ілюстративний матеріал. Текст курсової роботи оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог. Оригінальність тексту курсової роботи нижче 50%.

Розподіл балів, які отримують студенти

За курсову роботу, що виконується на 3 курсі у 6 семестрі студент може отримати максимум балів – 100.

Критерій, за яким оцінюється робота	бали
1. Перевірка курсової роботи:	61
➤ відповідність змісту роботи завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	30
➤ самостійність вирішення поставленої задачі, виконання розрахунків, створення таблиць і картосхем, побудова графіків і діаграм	10
➤ наявність елементів науково-дослідного характеру	6
➤ обґрунтованість висновків	5
➤ використання комп'ютерних технологій	5
➤ відповідність стандартам оформлення	5
2. Захист курсової роботи, у тому числі:	39
➤ структура і логіка доповіді	14
➤ повнота і правильність відповідей на поставлені запитання	20
➤ вміння коректно вести наукову дискусію	5
Всього:	100

Згідно Положення «Про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» від 27.04.2020 р., можливе зарахування результатів навчання з окремої теми/тем, розділу, індивідуального завдання (контрольної роботи) чи дисципліни в цілому, здобутих за цими видами освіти. Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно переліку компетентностей і результатів навчання, передбачених даною робочою програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється у відповідності до пунктів 3.6-3.9 названого Положення.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для іспиту, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. – На заміну ДСТУ 3008–95 ; чинний з 2015–06–15. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – III, 31 с., включ. обкл. – (Національний стандарт України). – Режим доступу: http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF

2. Положення про курсову роботу СумДПУ імені А.С. Макаренка. – Режим доступу: <https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/normatyvno-pravova-baza>